

ANALYSE

Woekerpolissen zo verschillend dat massaschikking een illusie is

Cor de Horde
Amsterdam

Het lijkt simpel: als er zeven miljoen woekerpolissen zijn in een land met zestien miljoen inwoners, moet je dat niet met individuele rechtszaken oplossen. Toch was dat vorige week het advies van de Commissie Verzekeraars.

Voor stichtingen en verenigingen die klagende woekerpolis-klanten terzijde staan, was dat meteen een reden om het werk van de commissie te desavoueren. De commissie heeft niet eens met ons gesproken, was een reactie. Ze heeft de oren laten hangen naar de verzekeraars, was een andere.

Een enkeling wijst erop dat Jos Streppel een van de commissieleden was. Streppel was de financiële topman bij Aegon in de tijd dat het bedrijf een grote woekerpolisfabriek was.

Naar wie de commissie ook de oren heeft laten hangen, feit is dat er wel degelijk obstakels zijn voor een centraal akkoord, waarbij in een klap miljarden euro's worden overgemaakt aan gedupeerden. Het rapport noemt er een paar. Bijvoorbeeld dat er zoveel verschillende soorten woekerpolissen bestaan.

De term 'woeker' slaat op de hoge kosten, maar daar houden de overeenkomsten tussen de verschillende beleggingsverzekeringen meteen op. Bij sommige soorten woekerpolissen is het de overlijdensrisicoverzekering die veel te duur is. Bij anderen zijn het de advieskosten en bij weer anderen zit het probleem in de beleggingskosten.

Bij de eerste akkoorden die zijn gesloten over woekerpolissen, in 2008 en 2009, hebben de toenmalige verenigingen van consumenten dat proberen te ondervangen door een algeheel kostenmaximum af te spreken. Die akkoorden worden door de huidige claimclubs afgedaan als volstrekt onvoldoende. Zij komen op voor de hoge poliskosten van verzekeraar A, de hoge beleggingskosten van verzekeraar B, enzovoorts. Probeer dan maar eens een nationaal akkoord te sluiten.

Een ander probleem is de wetgeving. In Nederland is een massaclaim alleen mogelijk als beide partijen ermee instemmen. Dat vereist dat er aan beide kanten van de tafel een overzichtelijk aantal partijen zit. Maar zowel verzekeraars als claimclubs zijn sterk verdeeld over doel en route.

Als dat al kan worden opgelost, heeft elke individuele klant nog het recht om uit het akkoord te stappen en naar de rechter te

Zestien miljoen Nederlanders en zeven miljoen woekerpolissen — en bijna net zoveel obstakels voor een nationale schikking.

FOTO: PETER HILZ/HH

gaan. Deze 'opt out' maakt een centrale regeling voor verzekeraars buitengewoon onaantrekkelijk. Er kan een nieuwe club ontstaan die de 'opt-outers' verenigt.

Niet genoemd door de commissie, maar wel een belangrijk obstakel is de houding van de politiek. Het ministerie van Financiën is terughoudend om zelfs maar een regierol te nemen voor een centrale regeling. Als het akkoord te royaal is, moeten verzekeraars staatssteun krijgen. En als het mager is, dan is de minister al snel de kop-van-jut.

Een ander punt is dat nog altijd niet duidelijk is waar de klanten boos over zijn. Alleen over de hoge kosten? Vaak hoor je ook klachten over verkeerde adviezen en rendementen die te hoog zijn voorgespiegeld. Dat duidt op een heel andere vraag, namelijk of dit type product überhaupt aan particulieren had mogen worden verkocht.

Misschien is het gewoon nog te vroeg voor een nationale regeling. Veel rechterlijke uitspraken zijn er nog niet. Wel wordt dit jaar een belangrijk arrest verwacht van het Europees Hof in Luxemburg. Dat kan de zaak in beweging zetten, al zal er vermoedelijk eerst nationaal verder geprocedeerd worden. Als er keiharde jurisprudentie is, zijn verzekeraars misschien bereid om alle obstakels voor een centraal akkoord terzijde te schuiven.

Politiek
Het ministerie van Financiën is terughoudend om zelfs maar een regierol te nemen

Obstakel
In Nederland is een massaclaim alleen mogelijk als beide partijen ermee instemmen